

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5'50 mesečno.
četrletno K 16'50.
Če si pride naročnik sam v upravnishvo po list: Me-
sečno K 5'— — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 16. uri po-
poldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Dr. Vekoslav Kukovec:

Samostojni kmetijski stranki za Slovenijo.

(Konec.)

Če se ta naš načrt, kateremu mora vsak resen politik priznati dobro voljo nasproti kmetijski stranki, imenuje ponudba, moram reči, da se meni zdi pravilnejše imenovati to izjavo poziv, katerega kmetijska stranka lahko sprejme ali odkloni, vendar pa tozadevna odločitev za vodstvo kmetijske stranke ne bode brez pomena. Nasproti onim strankam, katere z novo kmetijsko stranko ne bi hotele računati ter bi ji ne hotele sporazumno odstopiti števila poslanskih mest, ki ti stranki po njeni moči pripadajo, imela bi kmetijska stranka po mojem mnenju opravičeno pritožiti se, da se ji ni dala priložnost, da prevzame del odgovornosti za politiko države v usodepolnem trenutku njene utrditve. Nasproti demokratski stranki po mojem mnenju ta

pritožba ne velja, ako se kmetijska stranka ne želi poslužiti priložnosti, da sodeluje ampak rajši kritizira. Smatram pa, da nobena stranka tega danes ne bi smela storiti.

Začasno narodno predstavništvo sicer menda ne bode imelo dolgega obstanka in ravno demokratska stranka želi, da bi bilo mogoče priti do volilnega reda in razpisa volitev kar najpreje, kar pa ovirajo one stranke, ki delajo obstrukcijo, med njimi tudi slovenska ljudska stranka ali kmečka zveza. Po mojem mnenju bode se še pred volitvami moralo sklepati trgovinske dogovore s sosednimi državami, ki bodo za naše kmetijstvo morebiti za desetletja srečnega ali usodnega pomena. Jemljemo na znanje, da samostojna kmetijska stranka pri tem važnem delu z drugimi strankami noče sodelovati, ne moremo ji pa zagotoviti ali jo bode ljudstvo oprostilo odgovornosti za to opuščanje. Ker sedaj zastopnikov našega tudi kmetijskega naroda vodilni

krogi kmetijske stranke ne želijo upoštevati, na drugi strani pa tudi ne želijo namesto njih na merodajnem mestu zastopati kmetijskih interesov, storila bode to naša stranka po svoji moči.

Ne da se nič izpremeniti na dejstvu, da je ogromna večina jugoslovanskega kmetijstva in sicer iz Bosne, Srbije in Hrvatske v taboru demokratske stranke in da je demokratska stranka po svojem bistvu kmetijska stranka. Pri rešitvi težkoč v osrednji vladi v Beogradu se je zopet pokazalo, da je demokratska stranka zaščitnica malega posestnika, ki neizprosno zahteva, da velika zemljiška posest brezpogojno, naj bode cerkvena ali grofovka, pride v roke poljedelca, ki jo bode sam obdeloval.

Akoravno je bil obstanek naše stranke zadnje dni odvisen od popuščanja od tega načela zaščite kmetijstva, je demokratska zajednica soglasno sklenila vstrajati na tozadevnem

Veliki mogul.

Angleški spisala A. K. Green.

(Dalje.)

(46)

»Oprostite, da vas prekinem«, je dejal gospod Gryce, »vi ste v resnici videli, da je gospod Grey vzel dve skodelici ter se obrnil proti alkovnu v trenotku, ki je bil, kakor vsi vemo, tako kritičen? To bi morali že zdavnaj povedati policiji! Morda bi ga potrebovala kot prič«.

Komaj da sem poslušala njegove besede, tako zelo sem bila zamišljena.

»Bilo je«, sem rekla, »še več ljudi v sobani, posebno v onem delu, kjer sem jaz stala. Ravnokar je prišla večja skupina iz bilardnice, kjer so plesali. In mogoče je, da je vstopil v oni skriti prostor ter odšel iz njega, ne da bi ga kdo videl. Prekmalu in preočividno je pokazal, da se ne zanima za splošno zabavo. Vsled tega tudi nihče ni opazoval vsako njegovih kretenj, kakor pri njegovem prihodu«.

Hotela sem nadaljevati svoja izvajanja, toda gospod Gryce me je prekinil z migljajem.

»Vi ste zopet pričeli«, je rekel na to ter ostro pogledal svojo nogo, »s svojo domišljijo, draga moja gospodična. Dejstvo, ki ste ga navedli v pojasnitev tega zagonetnega slučajja, je zelo zanimivo. Toda dokaza — oprostite, če vam zdaj nasprotujem — dokaza za to nimamo, da so skodelice, ki jih je vzel

gospod Grey, identične z razbitimi skodelicami v alkovnu«.

»Toda —«.

Hotela sem povedati, da sem izvedela še drugo, mnogo važnejše dejstvo. Toda zdaj me ni pustil govoriti, marveč me je prekinil z besedami:

»Dovolite, gospodična Van Arsdale, s tem nočem reči, da vaše opazovanje ni nič vredno. Imeti pa moramo še druga dejstva, ki natančno dokazujejo identiteto skodelic. Sicer vam vaše opazovanje ne more nič koristiti«.

Moje upanje je prišlo navzlic mojemu drugemu dejstvu zopet na točko nič. Tudi to dejstvo ni nudilo popolnega dokaza.

»Kdo naj pa navede ta dejstva?« sem vprašala popolnoma obupana.

»Najbrže nihče«, je bil suhoparen odgovor. Toda nasmehljaj, ki sem ga zagledala na detektivovem obličju, je olajšal grozovitost njegove izjave. In takoj je dodal:

»Da vas potolažim, vam hočem nekaj povedati, draga gospodična«.

Napeto sem opazovala njegova usta. Komaj sem se upala dihati.

»Najprvo pa morava med seboj skleniti pogodbo«, je dejal. »Zagotoviti mi morate, da boste molčali«.

Ne da bi pomislila, sem mu dala roko ter rekla:

»Komu pa naj kaj izdam? Moj stric niti o tem ničesar ne ve, kar sem vam povedala!«

»Dobro«, je dejal ter se zopet nasmehnil. Nato je rekel:

»Povedal sem vam že, da sem vas hotel obiskati. Povedati vam pa hočem tudi vzrok za to: imenovati vaš hočem za svojo asistentinjo. Če pa hočeva skupaj delati, morate tudi vedeti, zakaj delava. Zdaj pa dejstvo. Ali niste pri preiskavi policije nekaj pogrešali?«

Gotovo sem nekaj pogrešala. Toda v tem trenutku nisem mogla povedati, kaj da sem pogrešala. Gospod Gryce je med tem vstal. S palico je šel k pisalni mizi, vzel tam časopis ter ga razgrnil pred menoj na mizi.

»Aha, morilno orožje!« sem vskliknila.

Prikimal je, zopet sedel na stol ter rekel:

»Vi vidite okraske ročaja? Ena izmed deviz me je posebno zanimala«.

Ne da bi razumela, sem gledala sliko.

»Policiji se ni posrečilo«, je kot izvedenec nadaljeval, »zaslediti pravega lastnika tega orožja. Zakaj si niso nekoliko ogledali heraldike in deviz v imenitnih hišah? Kako blizu je ta misel, in vendar zaslede navadno najenostavnejšo stvar nazadnje. Našli bi, kakor jaz, da to orožje ni neznano na Angleškem. Morem vam povedati, katera rodbina ima to devizo v svojem grbu. Vendar vas pa svarim, da prekmalu ne sklepate iz tega. Na lahek način sem namreč izsledil, da je ta deviza identična z devizo, ki jo ima rodbina onega, ki je vam tako zelo sumljiv«.

(Dalje prib)

Vlada odstopila. — Vzroki zunanjepolitični. Demisija sprejeta.

Beograd, 13. septembra. Z ozirom na položaj v Parizu in ker je vrhovni svet v členu 51 zahteval od naše države, da naj se popolnoma podvrže zanaprej vsem določbam, ki bi jih antanta smatrala za potrebno naložiti naši državi glede trgovskega režima, prometa in varstva manjšin brez reciprocnosti, kar pomeni napad na suverenost — je vlada sklenila, da ne more prevzeti odgovornosti za podpis mirovne pogodbe. Delegacija, kakor znano, ni podpisala. Ker delegaciji ni uspelo, zagotoviti za našo državo vsaj najprimitivnejše garancije proti zlorabi teh določb mirovne pogodbe, so se vršila včeraj ves dan posvetovanja ministrskega sveta. Vlada je prišla do prepričanja, da ne more prevzeti odgovornosti za podpis končnega miru, marveč je sklenila, da predloži

tekem današnjega dne (sobote) regentu svojo demisijo.

Ta sklep izvira izključno iz zunanjepolitičnega položaja, napram kojemu morajo nositi odgovornost vse stranke. Zunanjepolitični položaj tudi diktira razpletvi notranjepolitične krize drugačen potek ter sili k odgovornosti tudi one stranke, ki so se doslej skušale odtegniti.

Beograd, 13. septembra. Danes dopoldne je predal predsednik ministrskega sveta Ljuba Davidović regentu prestolonasledniku Aleksandru ostavko celokupnega kabineta. Ostavka je motivirana s težkim mednarodnim položajem naše države.

Beograd, 13. septembra. Regent prestolonaslednik Aleksander je sprejel ostavko vlade.

D' Annunzio se polastil vlade na Reki. — Nemiri v Trstu.

Reka, 13. septembra. Na Reki je v imenu in s podporo oblasti prevzel D' Annunzio upravo v svoje roke. Izvršil je vstajo z reškimi "Consiglio Nazionale" ter poveljnikom reške legije. Došel je v gubernijalno palačo ter zapovedal generalu Petalugu, naj preda oblast v njegove roke. General Petaluga je interniran v gubernijalni palači. D' Annunzio je proglasil aneksijo Reke v imenu Italije. Arditi, italijanski vojaki in oboroženi prostovoljci podpirajo D' Annunzija.

Lugano, 13. septembra. Prevrat Gabriela D' Annunzia na Reki je zbudil velikansko razburjenje. Vest o tem je zbudila v italijanski zbornici veliko senzacijo. Ministrski predsednik Nitti je udaril s pestjo ob mizo, ko je napram vojnemu ministru grajal ta primer nediscipliniranosti v italijanski vojski. D' Annunzio je v zadnjih tednih v večjih italijanskih mestih zbiral prostovoljce za pohod na Reko. Čete so se zbirale v Ronkih ob izlivu Soče, od koder so se v nočnih pohodih spravljale na Reko.

Berlin, 13. septembra. "Berliner Tageblatt" poroča iz Berna: D' Annunzio je za rešitev Reke uprizoril podjetje, ki spominja na Garibaldija, pa je zelo enak opereti. Na čelu prostovoljcev, ki jih je organiziral sam in ki obstojajo iz grenadirjev in naskakujočih čet, s

strojnicami in oklop. avtomobili je v petek vkorakal na Reko. Storil je to popolnoma na tihem brez vednosti vlade. Ta čin je po vsej Italiji povzročil veliko pozornost. Kakor se uradno poroča, je vlada ukrenila proti temu energične korake, ker bi zadeva lahko imela resen konflikt z entento.

Ljubljana, 13. septembra. Davi iz Trsta došli potniki pripovedujejo, da so bile sinoči zopet demonstracije proti Jugoslaviji v Trstu. Okoli 23. ure se je zbralo kakih 150 mladičev in so korakali pred Narodni dom, na čelu jim štirje italijanski častniki in šest italijanskih arditov. Vdri so v kavarno Balkan, prevrnili nekaj miz in stolov ter se nato odstranili, ne da bi napravili večje škode, ker so natakarji pravočasno zaprli okna in vrata. Nato so šli pred kavarno Commercio in Fabris, vzklikajoč: "Dol z Jugoslavijo! Ven z Jugoslovani!", napravili pa niso nobene škode. — Zvečer je pred kavarno Savoia (prejšnja kavarna Excelsior Palace Hotel) napadel italijanski častnik francoskega ter ga oklofutal in pretepel. — Skoro celo noč so zvonili zvonovi, ne ve se pa prav čemu. Govori se, da je to znamenje, da se zbirajo prostovoljci za Reko. Na Opčinah se je teh prostovoljcev zbralo 200 do 300 ter so pravili, da grejo na pomoč ogroženim bratom na Reki. — Natančnejši podatki še manjkajo.

svojem stališču. V tem smislu bomo prijatelji slovenskega kmeta postopali tudi v prihodnjih mescih in sicer tudi brez sodelovanja samostojne kmetijske stranke, če se ona s odgovornosti odteguje. Ne bode pa smela nikdar reči, da se ji ni dala priložnost sedaj sodelovati ko gre za boljše ali slabše življenje našega kmeta za dolgo bodočnost.

Zbor delegatov štajerskih občin, okrajnih zastopov, hranilnic in drugih javnih korporacij v Celju.

V četrtek 11. septembra 1919 ob 9. uri je otvoril predsednik likvidacijske komisije za Štajersko g. poslanec dr. Kukovec v dvorani Narodnega doma v Celju veličasten zbor odposlancev splošnoštajerskih.

Pozdravil je zastopnike osreduje vlade iz Beograda: g. zastopnika ministrstva notranjih zadev inšpektorja Baltiča, zastopnika trgovskega

ministrstva g. načelnika Jankovića, zastopnika poljedelskega ministrstva g. inšpektorja M. Štiblerja, zastopnika pokrajinske vlade za Slovenijo g. podpredsednika dr. Gregor Žerjava, sanitetnega šefa za Slovenijo g. dr. Orožna, zastopnika socialnega skrbstva, likvidacijske komisije kranjske, deželne uprave, delegata ministrstva financ, delegata komisarijata ministrstva saobračaja v Ljubljani, referenta za zdravstvo g. nadzor. upravitelja Stegnarja, okrajnega glavarja celjskega g. dr. Žužeka, okrajnega glavarja ptujskega dr. Pirkmeierja, komisarja g. dr. V. Pfeiferja iz Maribora, zastopnike poverjenišтва za poljedelstvo, delegate avtonomnih mest Maribor, Ptuj, Celje. — Za predsednika zbora je bil izvoljen g. podpredsednik deželne vlade g. dr. Gregor Žerjav, za njegovega namestnika g. dr. Žužek, okrajni glavar v Celju.

Predpoldan so referirali g. dr. Kukovec, splošno o likvidaciji; g. ravnatelj Smertnik o vojnih posojilih, hranilnic in drugih denarnih zavodov; g. nadzornik Matjašič o vinogradniških posojilih štajerskih.

Včeraj popoldne je bilo zaključeno to dvo-

dnevno zborovanje delegatov okrajnih in občinskih zastopov na Štajerskem, potem ko so se izčrpno obravnavala vsa vprašanja, ki se tičejo likvidacije štajerskega deželnega premoženja in tudi razna vprašanja prehodne uprave na slovenskem Štajerskem. Po referatu narodnega poslanika dr. Večoslava Kukovca, podpredsednika deželne vlade dr. Žerjava, delegata finančnega ministrstva dr. Šavnika in sanitetnega šefa za Slovenijo dr. Orožna, kmetijskih strokovnjakov ravnatelja Beleta in Žnidaršiča in nadzornika Zidanška se je razvila jako živahna debata, koncem katere so bili sprejeti sledeči zaključki: Vlada se pozivlja, da začne takoj likvidacijske pregovore z Nemško Avstrijo glede vsega deželnega in od dežele upravljanega imetja na Štajerskem; nadalje tudi glede vseh onih naprav in društev, ki so bila namejena za Štajersko vzdrževana ali podpirana iz javnih sredstev. Pri tem zborovanju se je naglašalo, da na slovenskem delu Štajerske ležeči del nepremičnin ni v nobenem razmerju z onim, ki se nahaja na nemškem Štajerskem. Poudarjalo se je tudi, da je ogromna večina investicij bila uporabljena za nemški del Štajerske, vsled česar ni mogoče sprejeti stališča, da bi sodelovali pri plačilu dotičnih posojil. Vojna posojila, najeta od štajerskega deželnega odbora niso za nas obvezna, ker manjka ustavna pridržitev deželnega zbora. Tudi vsa naprava takozvanega komunalno-kreditnega zavoda za Štajersko je neustavna, in je smatrati njegove aktivne transakcije za naše občine in okrajne zastope za popolnoma neobvezne.

Zborovanje se je nadalje pečalo tudi z vprašanjem vojnih posojil, pri čemur je prodrlo stališče, naj se, v kolikor so ta vojna posojila od javnih zavodov zlasti od naših hranilnic že plačana, predvsem preišče vprašanje odgovornosti onih oseb, ki jim je med vojno bilo zapupano dotično premoženje. Država naj skrbi za sanacijo, pri čemur naj se v prvi vrsti ozira na nedolžne žrtve, na mladoletne, na vse vrste denarnih zavodov in na javne korporacije.

Sprejeta je bila resolucija glede finančnega stanja avtonomnih mest na Štajerskem. Opozarjalo se je na obupni položaj gospodarstva v teh mestih, vsled česar predlaga resolucija, da se mestu odvzame breme prenešenega delokroga in da se prouči vprašanje pripojitve predmestij enakega gospodarskega značaja.

Končno je bilo sporazumno sklenjeno predlagati deželni vladi, da se po inicijativi predsednika likvidacijske komisije dr. Kukovca le temu doda sosvet sedmih članov. Ta sosvet bi imel nalogo, sodelovati pri vseh vprašanih štajerske likvidacije, dalje pa tudi svetovati glede uprave javnega premoženja na slovenskem Štajerskem in glede ureditve prehodne uprave v tem delu Slovenije. V ta sosvet so predlagani sledeči gospodje: za predsednika dr. Kukovec, za člane Petovar, Drofenig, Roškar, Brenčič, dr. Verstovšek, dr. Leskovar. Enega zaupnika bo še imenovala JSDS.

Izredno važno zborovanje je poteklo popolnoma stvarno in se je izražala splošna želja, da bi se slična zborovanja večkrat ponavljala. Zborovalci so izrekli zahvalo podpredsedniku deželne vlade dr. Žerjavu, ki je vodil dvodnevno sejo, kakor tudi predsedniku likvidacijske komisije, dr. Kukovcu.

Dnevne novice.

Ne razumemo. Kakor izvemo, je poverjenik gospod Golia brzojavno predstavil vladnega tajnika g. Klobčiča iz Radgone v Novo-

mesto. To se je zgodilo takoj po protestnem shodu. Želeli bi, da se nam ta stvar pojasni. Menimo namreč, da smemo še vedno tudi brez izrecnega dovoljenja gospoda Golie protestirati proti temu, da bi se nam odvzela Radgona.

Predsedništvo deželne vlade za Slovenijo je prijelo iz Radgone nastopno brzojavko: Radgona je ključ Prekmurja, ker sta tu edina dva mosta, ki vežeta skoro celo Prekmurje s Slovenijo. Brez Radgone ostane celo severno Prekmurje za dolgo časa v oni gospodarski stiski, v kateri so jo zapustili boljševiki. Vsa prekmurska trgovina teži od nekdanj v Radgono in nima nobenega svojega trgovskega središča. — Vladni tajnik Klobčič.

50 družin brez strehe. Na kolodvoru Tezen se še danes nahaja velik viak. 50 do 60 voz, napolnjen z družinami naših v Mariboru nastavljenih Primorcev. Če se kateremu nemških strojevodjev zljubi, preriva ta vlak brezobzirno semtertja, tako da se razbije še to malo pohištva, kar so ga rešili. Skrajni čas je, da dobijo te družine stanovanja.

Sestanek celjskih obrtnikov in trgovcev se je vršil 7. t. m. zvečer v prostorih hotela Balkan. Zborovanje je otvoril g. Rebek, ki je pozdravil navzoče funkcionarje, namreč načelnika v ministrstvu za trgovino in obrt g. Jankoviča, podpredsednika deželne vlade dr. Žerjava, poslanca in predsednika likvidacijske komisije dr. Kukovca, delegata finančnega ministrstva v Sloveniji dr. Šavnika, deželnega sanitetnega šefa dr. Orožna. Razvila se je jako živahna razprava o vprašanju trgovsko-obrtnega šolstva na Spodnjem Štajerskem, o ustanovitvi trgovske zbornice, o obrtno-kreditnem vprašanju, kakor tudi o olajšavah upravnega poslovanja pri Centralni upravi za promet sa inostranstvom.

Razdelitev šolskih okolišev za mestne dekliske ljudske šole III. in IV. in deklisko meščansko šolo II. veljavno od 15. septembra 1919 naprej. Dekliška ljudska šola III. na Tappeinerplatz (bivša vадnica). 1. Bahnhofstraße, 2. Bismarckstraße, 3. Carnerigasse, 4. Elisabethstraße, 5. Ferdinandstraße, 6. Goethestraße, 7. Gaswerkstraße, 8. Hamerlinggasse, 9. Hilariusgasse, 10. Humboldtgasse, 11. Kernstockgasse, 12. Kislgasse, 13. Kokoschneggstraße, 14. Kriehubergasse, 15. Landwehrgasse, 16. Malthesergasse, 17. Mellingerstraße, 18. Mothergasse, 19. Parkstraße, 20. Puffgasse, 21. Radetzkygasse, 22. Rosegggasse, 23. Schaffnergasse, 24. Schlachthofgasse, 25. Tappeinerplatz, 26. Tegetthoffstraße (levo), 27. Tegetthoffstraße od št. 29 do 87 (desno) od št. 42 do 72, 28. Ueberfuhrstraße, 29. Wielandgasse, 30. Wittenbauerstraße. — Dekliška ljudska šola IV. v Reisergasse. 1. Allerheiligengasse, 2. Am Stadtpark, 3. Augasse, 4. Badgasse, 5. Blumengasse, 6. Brandisgasse, 7. Brunnngasse, 8. Burggasse od št. 2 do 12, 9. Burgplatz, 10. Edmund Schmidgasse, 11. Erzherzog Eugenstraße, 12. Fabriksgasse, 13. Freihausgasse, 14. Gerichtshofgasse, 15. Grabengasse, 16. Herrengasse levo od št. 2 do 60, 17. Kaiser Josefstraße, 18. Kaiserstraße od št. 2 do 8, 19. Kaiserfeldgasse, 20. Mariengasse, 21. Mühlgasse, 22. Nagystraße, 23. Quergasse, 24. Reisergasse, 25. Sackgasse, 26. Sophienplatz, 27. Schillerstraße od 4 do 10, 28. Schlossergasse, 29. Schwarzgasse, 30. Tegetthoffplatz, 31. Tegetthoffplatz levo od št. 1 do 25, desno od 6 do 40, 32. Viktringhofgasse, 33. Webergasse, 34. Wildentrainergasse. — Dekliška meščanska šola II. v Reisergasse. K tej pripadajo okoliši obeh dekliskih ljudskih šol III. in IV.

Polnoletnost. Po srbskem in črnogorskem zakonu je polnoleten, kdor je izvršil 21. leto svoje starosti. Po avstrijskem zakonu, ki je veljal pri nas, pa tudi na Hrvaškem, pa je dosegel človek polnoletnost šele z dovršenim 24. letom, ravno tako tudi v Bosni in Hercovini. Ta razlika se je morala izenačiti, tembolj ker smo mi s svojim določilom bili precej osamljeni. Naši sosede Nemci in Lahi, kakor tudi Francozje, dosežejo polnoletnost za 21. letom, Švicarji celo že v dovršenim 20. letom. Ravno

tako je v Rusiji. Tudi Nemška Avstrija je sledila temu vzgledu ter določila, da postane polnoleten, kdor izpolni 21. leto. Z zakonom z dne 31. julija 1919, ki je bil objavljen dne 2. septembra v „Službenih Novinah“, je za vso kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev uzakonjeno, da postane vsak naš državljani polnoleten s pričetkom dneva, katerega dopolni 21. leta starosti. Za nazaj zakon ne velja. Vsi, ki so bili tedaj dne 2. septembra stari več kakor 21, pa manj kakor 24 let, so postali polnoletni z dnem 2. septembra 1919. Pozdravljamo ta zakon kot mal, toda zelo važen korak na potu izenačenja zakonov v Jugoslaviji.

Ambulatoriji za odvrčanje veneričnih bolezni in bakterijološke preiskovalnice. Ministrvo narodnega zdravja namerava v področju cele države ustanoviti večje število imenovanih zavodov. Zdravniki, ki bi se zanimali za službovanje na teh zavodih, naj se prigrasijo do 1. oktobra t. l. pri Zdravstvenem odseku za Slovenijo in Istro v Ljubljani ter naj javijo: 1. kje sedaj služijo; 2. kje so študirali venerologijo ali bakterijologijo in kako dolgo? 3. kje so praktično delovali in kako dolgo? 4. izpričevala o svojem delovanju; 5. znanstveno delovanje. Služba bo do definitivne zakonite ureditve honorarna ali pogodbená; plača bo znašala do 1000 dinarjev na mesec.

Lov občine Loka se odda dne 20. sept. na javni dražbi v zakup. Natančneje v razglasu med inserati.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Maribor in okolico. V preteklem tednu (od 1. do 6. septembra) je iskalo delo 55 moških in 51 ženskih delavskih moči. Delodajalci so iskali 61 moških in 38 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 45. Od 22. februarja 1919 do 6. septembra 1919 je iskalo delo 3418 delavskih moči, delodajalci so pa iskali 3397 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 784. Delo iščejo pisarn. moči (moških in ženskih) (89), trgov. pomočniki in prodajalke (98), peki, mlinarji, mesarji (36), krojači in šivilje (43), natakariji in natakarike (28), rudarji (24), železostugarji, kurjači, strojniki, ekonomski, mehaniki, služkinje, sobarice, kuharice itd. V delo pa sprejme posredovalnica strojne in stavbne ključavničarje, sedlarje, mizarje, zidarje, tesarje, čevljarke pomočnike, drvarje, delavce v opekarno, hlapce vseh vrst, vajence, služkinje, sobarice, kuharice, strojne pletilke itd.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila „Mariborskemu delavcu“).

Pariško časopisje in d'Annunzio

Pariz, 14. septembra 1919. O potu d'Annunzia na Reko časopisje ironično piše, ne da bi mu prisodilo kak večji pomen. Številni časopisi prinašajo le poročila italijanskih časopisov, ki pripisujejo dejanju osebni značaj ter mu odrekajo vsako politično važnost.

Jugoslovanska novinarska zveza

Zagreb, 13. septembra. Danes popoldne je imelo hrvatsko novinarsko društvo skupščino, na kateri je bil izvoljen novi odbor. Za predsednika je bil izvoljen Toni Šlegel in je bil odbor pooblaščen, da izdele načrt za osnutje jugoslovanske novinarske zveze. Nadalje je bila sprejeta resolucija, ki zahteva od kraljevske vlade ukinjenje censure in svobodo tiska.

Mirovna konferenca l. 1920.

Belmar, 14. septembra 1919. „Associated Press“ poroča iz Pariza, da bosta bolgarska in ogrska pogodba skoro gotovo do srede oktobra podpisani, na kar se bo mirovna konferenca odgodila ter se znova sestala začetkoma 1920, da uredi turško in vsa druga se nerešena vprašanja.

Bivši generalni adjutant Zdenko Lobkovic aretiran.

Praga, 13. septembra 1919. Adjutant bivšega cesarja Karla, Zdenko Lobkovic, je bil v zadnjem času v Švici. Danes opoldne je prispel s pariškim ekspresnim vlakom na Wilsonovi kolodvor v Prago, ko je stopil iz kupeja, so ga aretirali.

Romuni uničili boljševiško armado ob Dnjestr.

Berolin, 14. septembra 1919. „Morning Post“ poroča iz Bukaresta: Romunsko armado poročilo javlja, da so Romunci zavzeli celo dnjestrsko fronto boljševiške armade. Ujetnikov je 3000. Rdeča garda je bežala. Romunci so pri Benderju prekoračili Dnjestr.

Angleški rudniki.

Amsterdam, 14. septembra. Reuterjev urad poroča iz Clevelanda, da je rudarski konvent odobril splošno načelo poddržavjenja rudnikov. Samo en glas je bil proti. Ravnotako se je izrekel konvent za šesturni delavnik in petdnevni delavni teden.

Potres v Italiji in Španiji.

Pariz, 14. septembra. V španski provinci Alicante in v italijanski provinci Siena je bil snoči velik potres. V Sieni so se hiše podrele. Mnogo ljudi je mrtvih in ranjenih.

General Batoglio odšel na Reko

Rim, 14. septembra 1919. „Epoca“ javlja, da je general Batoglia, namestnik šefa generalnega štaba, odpotoval z neomejenimi pooblastili na Reko.

Dobrudža.

Veliki Bečkerek, 14. septembra. List „Universul“ posnema iz Tempsa članek o vprašanju Dobrudže, kjer pravi med drugim: Kakor se zdi, je ameriška mirovna delegacija odločno zahtevala, da se vrne Bolgariji tudi del rumunske Dobrudže. Vsled tega je rumunsko javno mnenje zelo ogorčeno. Bolgariji bi se imelo namreč vrniti okrožje Dobrič, ki je svoj čas pripadlo Romuniji na podlagi mirovne pogodbe z l. 1913. Ameriška delegacija se naslanja na trditve, da je tamošnje prebivalstvo po pretežni večini bolgarsko in turško. Muenje romunskih krogov je, da bi bilo zelo krivično, izpremeniti meje zavezniške države, kakršne je imela pred vojno, in to v korist sovražni državi.

Pletenje, podpletenje in popravila nogavic

prevzame

Strojna pletarna Valburge Oman
Maribor, Šolska ulica 4.

MALA OZNANILA.

Zgubila se je zlata damska ura zapestnica v Grajski ali Gosposki ulici. Odda se naj proti nagradi pri nadporočniku Josipu Novak, Grajska ulica 22-11. 2-2

Kobila, 2 in pol leta stara, belorumena, ima črne grive in črn rep, še ne podkovana, ima znake od garij, je bila v noči 11. t. m. Simonu Prahu na Ranci pri Mariboru iz pašnika vkradena. Vredna je 9000 K. Kdor jo izve dobi 1000 K nagrade. Orožniška postaja v Lajteršbergu. 3-2

Potrebujem več

drvarjev in oglarjev.

Plača in hrana po dogovoru.

DRAGO KOBI, lesna trgovina, Maribor.

Fini trapistni sir
„Mariastern“
 po najnižjih cenah prodaja
Vinko Hmelak

trgovec s sirom

Maribor, Stolni trg št. 6

Razpošilja se s pošto in železnico. Gostilničarji in prodajalci dobijo posebne cene.

Dražba lova.

Vsled smrti dosedanjega lovskega zakupnika se odda

v soboto dne 20. septembra 1919

ob 10. uri pri podpisnem okrajnem glavarstvu v sobi št. 17 na javni dražbi v zakup lov občine Loka za ostalo dobo, t. j. do 30. junija 1922.

To se daje splošno na znanje s pristavkom, da se zakupni in dražbeni pogoji lahko vpogledajo vsak dan ob navadnih urah pri podpisnem okrajnem glavarstvu.

Okrajno glavarstvo v Mariboru, dne 6. septembra 1919

Mulaček s. r.

J. N. Šoštarič

trgovina z modnim in
 manufakturnim blagom

Maribor

Gospodska ulica št. 5

Rogaška Slatina

Tempel vrelec.

Najboljša namizna voda, najbogatejša na ogljikovi kislini. Pospešuje prebavljanje in preosnavljanje.

Styria vrelec.

Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca in čreves, najboljši pripomoček proti slabemu prebavljanju in teku, boleznim jeter in ledvic in sladkorni bolezni.

Donati vrelec.

Najmočnejši vrelec svoje vrste, posebno dobro sredstvo proti črevesnemu katarju, želodčnemu kamenu, sladkorni bolezni, debelosti, putiki, hemoroidom itd.

Rogaška Slatina

je najbolj priljubljena in se v obče največ zahteva. To pa radi tega, ker je izmed vseh *alkalično-saliničnih rudninsko-kislih slatin* najbogatejša na ogljikovi kislini. Ta slatina je najokusnejša krepična in oživljajoča pijača; obenem pa tudi najboljšo sredstvo s katerim se obvaruje v mrzličnih krajih mrzlice.

Rogaška Slatina

je najboljša namizna in zdravilna mineralna voda, katera nima nikdar slabega okusa ali duha.

Slovenci! Slovenke! Govorite povsod samo slovenski!

Raznašalci časopisov
 invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnishvu „Mariborskega delavca“.

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da se v moji opekarni v Lajtersberku zopet redno posluje in je pri meni dobiti vsakovrstna strešna ter zidna opeka.

3-2

Franz Derwuschek, opekarna, Lajtersberk